

ΔΟΚΙΜΗ

ΧΡΟΝΟΣ 2ος Αριθ. φυλ. 20

1 Ιουνίου 1987

Τιμή δρχ. 100

ΜΑΗΣ '87: Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ

ΕΝΩΣΗ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ ΔΙΑΚΥΡΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ

ΑΡΧΕΣ

I

Ο αναρχισμός σαν ιστορικό και ταξικό κίνημα είναι πρώτα από όλα, ένα σύστημα ηθικών αξιών που αντανάκλα την ιστορικότητά του και την ταξικότητά του. Είναι η επιθυμία να εφαρμοστούν στην πράξη αυτές οι αξίες στα πλαίσια ενός κοινωνικού συστήματος με όσο γίνεται πιο ολοκληρωμένο τρόπο, είναι μια μέθοδος προσέγγισης της κοινωνικής πραγματικότητας με στόχο την κατανόηση, την ερμηνεία και τον μετασχηματισμό της.

Ο αναρχισμός είναι η ηθική και το επαναστατικό πρόγραμμα, ταυτόχρονα η ηθική της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης. Για τον αναρχισμό, οι τρεις αυτές ηθικές αξίες **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΙΣΟΤΗΤΑ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ**, είναι αλληλοσυμπληρούμενες και η μία προϋποθέτει την άλλη.

II

Η αναρχία, δεν είναι φιλοσοφική εφεύρεση κάποιας αυθεντίας, αλλά ιστορικό κίνημα που σέρνει μέσα της η ίδια η εξουσιαστική κοινωνία, σαν απάντηση του ανυπότακτου ανθρώπου που επιζητά την ελευθερία του. Γι' αυτό, η μεθοδολογία, η πρακτική και το περιεχόμενό της, έχει σαν κέντρο αναφοράς τον άνθρωπο.

Απορρέει από τον άνθρωπο και σαν κοινωνικό σύστημα αποβλέπει κύρια και πρωταρχικά στον άνθρωπο, με σκοπό την απελευθέρωσή του, από κάθε εξωτερικό καταναγκασμό και την εκπλήρωση της ελευθεριακής του ύπαρξης, σε μια ανάλογη κοινωνία.

III

Αναρχία είναι η συνειδητή, αγωνιώδης έκφραση της φυσικής ανθρώπινης ύπαρξης, απέναντι στην απρόσωπη ιεραρχική υποταγή που επιβάλλουν το κράτος και το κεφάλαιο.

Είναι η οργή των καταπιεσμένων ενάντια στους καταπιεστές τους, και ο πόθος τους για έναν κόσμο με αξιοπρέπεια και χωρίς εκμετάλλευση.

Είναι το οργανωμένο μίσος των κολασμένων συντρόφων μας, σε όλες τις χώρες και τις εποχές, ενάντια σε αυτούς που καταδυναστεύουν την ζωή τους.

IV

Σαν άτομα που υπόκεινται στην γενική οργάνωση της κοινωνίας, που μεθοδεύει τον πόλεμο μεταξύ των ανθρώπων, επιλέγουμε την αντιεξουσιαστική-αντιεραρχική οργάνωση, σαν μόνη προϋπόθεση που εξασφαλίζει το αποτέλεσμα της προοπτικής για ελευθερία.

Γι' αυτό το υπάρχον συγκεντρωτικό σύστημα, δεν μπορεί να καταστραφεί με αποσπασματική δράση και με απομονωμένες πρακτικές, παρά μόνο με τον συντονισμό και τη συλλογική οργάνωση της επαναστατικής κατεύθυνσης, συστατικά άρρηκτα δεμένα με τη συγκρότηση του αναρχικού κινήματος.

V

Η άποψη, «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα», είναι ξένη προς τους αναρχικούς. Η ηθική διάσταση της θεωρίας μας, δίνει ουσιαστικό περιεχόμενο στο σκοπό και τα μέσα. Δηλαδή η οργανωμένη συλλογική μας πάλη, οφείλει να αντανάκλα σε όλο της το βάθος, το όραμα που εμείς επιδιώκουμε.

Γι' αυτό η αναρχία, δεν καθαγιάζει ούτε τα μέσα σε βάρος των σκοπών, ούτε τους σκοπούς σε βάρος των μέσων.

VI

Είμαστε ενάντια σε κάθε θεσπισμένο μερικό κίνημα, που λησμονεί τον καταστροφικό ρόλο του κράτους και συγχρόνως εκσυγχρονίζει συντηρώντας την κυριαρχία κράτους και κεφαλαίου. Γιατί είμαστε ανεπιφύλακτα υπέρ της συγκρότησης ενός συνολικού επαναστατικού κινήματος, που θα βάζει όλα τα αιτήματα μέσα στην προοπτική της ολικής εξολόθρευσης του κράτους και της οριστικής ενοποίησης του ανθρώπινου γένους. Γιατί είμαστε υπέρ της επανάστασης και όχι της μεταρρύθμισης. *συνέχεια στη σελίδα 4*

ΣΤΑ ΠΟΤΑΧΤΑ

Η δικαιοσύνη των δολοφόνων

Ο δολοφόνος μπάτσος Μελίστας παραπέμπεται σε δίκη για τον εν ψυχρώ φόνο του 15χρονου Μιχάλη Καλτεζά με ελαφρυντικά, που φτάνουν μέχρι την αθώωσή του.

Όποιος πιστεύει ότι μπορούσε να συμβεί το αντίθετο απατάται.

Αλλοίμονο αν το κράτος δεν προστατεύσει τους οπλοφόρους του.

Ας σημειωθεί ότι ο Μελίστας παρόλο ότι είναι κατηγορούμενος για αδιαμφισβήτητη ανθρωποκτονία εκ προθέσεως βρίσκεται σε ενεργό υπηρεσία για την προστασία της ζωής πολιτών!

Άραγε, σε ποιά φυλακή θα βρίσκονταν ο 15χρονος Μιχάλης αν αντί να τον δολοφονήσει ο Μελίστας, είχε συλληφτεί — ανεξάρτητα αν είχε προκαλέσει βλάβες σε μπάτσους ή αντικείμενα».

Ο αγώνας τώρα δικαιώνεται ή ΜΑΤ και ΜΕΑ για μια Ελλάδα Νέα

Ο σοσιαλιστικός μετασχηματισμός της κοινωνίας παρασέρνει στο διάβα του τους αντιδρούντες μικροαστούς, σα το λίβα που καίει τα σπαρτά.

Έτσι με όργανα μάχης τα άξια κρανοφόρα σοσιαλιστικά ΜΑΤ αδίστακτα κτυπήθηκαν οι επιβουλευτές του εθνικού συστήματος κοινωνικοποιήσεων αλά ΠΑ-ΣΟΚ στον Άγιο Δημήτρη Κοζάνης απεργοί της ΔΕΗ, όταν επιχειρήσαν να πραγματοποιήσουν καθιστική διαμαρτυρία, στις 18 Μάη.

Το σοσιαλιστικό απο-φασιστικό έργο διάνοιξης κεφαλιών και άγριων ξυλοδαρμών συμπληρώθηκε με 13 συλλήψεις και παραπομπές στα αρμόδια όργανα εδραίωσης των σοσιαλιστικών οραμάτων, υπηρέτες της Θεότυφλης Δικαιοσύνης.

Αναμένουμε μεγαλύτερη επίδειξη ζήλου στη δικαίωση των σοσιαλιστικών αγώνων και προτείνουμε την αποστολή με όση δύναμη ευγνωμοσύνης διαθέτει καθένας χιλιάδων μολότηφ εις ανταπόδοσιν και ευόδωσιν του σκοπού.

Ήδη, εργάτες απέστειλαν δώρο μια βομβούλα στο σπίτι ενός απεργοσπάστη, ένθερμου οπαδού της εργατικής συναδέλφωσης με το σοσιαλιστικό ΜΑΤατζιδικό έργο.

— Ποιος είπε ότι η λιτότητα ισχύει για όλους;

20 - 30% μηνιαίο επίδομα χορηγήθηκε στους άξιους άνδρες των ΕΚΑΜ (Ειδικές Κατασταλτικές Αντιτρομοκρατικές Μονάδες).

Αν δε βράβευε τα πιστότερα των σκυλιών του το κράτος, ποιούς θα βράβευε τους τρομοκράτες εργαζόμενους;

«Φρονηματισμός»

Ξέρετε με ποιο κριτήριο οι αδελφοί Κωνσταντίνου, πούχαν συλληφθεί στην Εύβοια για την γνωστή υπόθεση, αφήθηκαν ελεύθεροι, ενώ βρίσκονταν ήδη σε 7 μέρες απεργία πείνας και δίψας;

ΔΙΚΗ ΤΩΝ 13 ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΔΙΑΔΗΛΩΤΩΝ ΣΤΙΣ 3 ΙΟΥΝΗ

Η δίκη γίνεται στο μικτό ορκωτό κακούργιοδικείο Λαμίας. Το κακούργημα τους ήταν που θέλησαν να διαμαρτυρηθούν για το πυρηνικό έγκλημα στο Τσερνομπίλ και να αντισταθούν στις απαγορεύσεις συγκεντρώσεων των αναρχικών.

Στις 13 Μάη '86 οι κρατικές ορδές αφού επί 4 μέρες έκαναν πογκρόμ στο κέντρο της Αθήνας, χτύπησαν τη μαχητική διαδήλωση ενάντια στα πυρηνικά, συνέλαβαν και βασάνισαν στην Ασφάλεια δεκάδες διαδηλωτές και έστειλαν στη φυλακή 13 απ' αυτούς.

Ένα χρόνο μετά το μεγαλύτερο από τη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι έγκλημα κατά της ανθρωπότητας παραπέμπονται με βαριές κατηγορίες.

Πρέπει να αποτρέψουμε έστω και μια καταδίκη.

ΕΜΕΙΣ ΞΕΧΑΣΑΜΕ ΤΗ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΥΤΗ ΔΕ ΜΑΣ ΞΕΧΑΣΕ

«Συμπαράσταση στους 13 που δικάζονται στις 3/6 στη ΛΑΜΙΑ με την κατηγορία της συμμετοχής στην περσινή αντιπυρηνική συγκέντρωση-πορεία στην Αθήνα με αφορμή το πυρηνικό "ατύχημα" του ΤΣΕΡΝΟΜΠΙΛ»

• **Ντροπή να επιτρέψουμε να καταδικαστούν όσοι διεκδίκησαν ένα μέλλον χωρίς πυρηνική ενέργεια και πυρηνικά όπλα.**

•Πρωτοβουλία Συμπαράστασης•

Το έγκλημα του να θέλει κάποιος να κερδίσει την ελευθερία του εκτός από παρεπόμενες ποινές έχει και μια άμεση. Ο άγριος ξυλοδαρμός του αποπειρωμένου να αποδράσει, από τα γουρούνια, που λέγονται ανθρωποφύλακες. Αυτά τα υποκείμενα θεωρούν κάθε απόπειρα απόδρασης σαν έγκλημα κατά της υψηλής τους θέσης στο βόρβορο της κοινωνικής βαρβαρότητας, που λέγονται φυλακές.

Έτσι στις 18 Μάη, κτύπησαν άγρια δυο νέους 27 και 23 χρόνων, όταν τους συνέλαβαν να προσπαθούν να δραπέτευσουν.

Υπερασπίστηκαν αγωνιστικά το μεροκάματό τους όλη τη νύχτα.

Οι δυο νεαροί είπαν:

— Μας πήγαν στη φρουρά του νοσοκομείου και κει μας χτύπησαν αλύπητα. Όλη η νυχτερινή βάρδια μας έδερε!

— Οι επιχειρήσεις «Αρετή» κατακρίτες από τους Πασοκιστές τη περίοδο διακυβέρνησης της δεξιάς είναι σήμερα στο φόρτε τους.

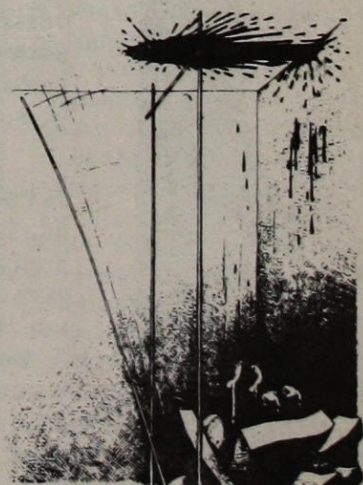
Όποιος κυκλοφορεί στους δρόμους της δημοκρατίας μετά τις 10 είναι ύποπτος και υποψήφιο θύμα της κρατικής Αρετής. Μόνο σε μια βραδιά 5.398 αυτοκίνητα δηλ. 10.000 περίπου άτομα, 202 κέντρα καμιά 15.000 δηλ. άτομα και 618 πεζοί υπέστησαν την καχυποψία των ενάρετων οργάνων της Τάξης.

Όργουελ, πούσαι να δεις, το 1987!

— Το κρατικό σχέδιο αποκέντρωσης φαίνεται να εφαρμόζεται με απόλυτη επιτυχία. Ειδικά στον τομέα της εξάπλωσης της πρέζας. Μέρα παρά μέρα κάποιος πεθαίνει από το πιο επικερδές εμπόρευμα της καπιταλιστικής κοινωνίας. Κάθε μέρα και νέα πελατεία προστίθεται. Όλες οι πλατείες της Αθήνας, του Πειραιά των επαρχιακών πόλεων. Το κρατικό σχέδιο θανάτου φαίνεται να πετυχαίνει. Άλλωστε το νέο νομοσχέδιο θα επιταχύνει την αύξηση των πελατών και κατά συνέπεια των θανάτων. Προς το παρόν η τιμή του χασις (κανείς θάνατος δεν υπάρχει απ' αυτό αντίθετα από το αλκοόλ και την ηρωίνη που προκαλούν εκατομμύρια σ' όλο το πλανήτη) μεγαλώνει, ενώ η τιμή της ηρωίνης γίνεται πιο προσιτή για την «πελατεία» κατά το εμπορικό ρητό «η φθίνεια τρώει τον παρά».

Να αγωνιστούμε αποτελεσματικά ενάντια σε νομοσχέδιο, κράτος και εμπόρους.

ΣΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

1-15 Ιουνίου

3-6-76: Το δικαστήριο καταδικάζει 30 άτομα σε ποινές από 5 μήνες μέχρι 2 χρόνια για τα επεισόδια της 25ης Μάη.

15-6-76: Εξέγερση των ποινικών κρατουμένων στις φυλακές Κορυδαλλού. Δυο φύλακες τραυματίζονται βαρεια. Αίτημα των κρατουμένων ήταν οι καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Η εξέγερση λήγει με τη διαβεβαίωση δια στόματος εισαγγελέα ότι κανείς δεν πρόκειται να τιμωρηθεί. Ακολούθως οι πρωταίτιοι κλείνονται στο πειθαρχείο!!

1-6-77: Πορεία τυφλών προς την Βουλή με αιτήματα την εξασφάλιση δουλειάς και συντάξεων και την κατάργηση της ζητιανιάς και της φιλανθρωπίας. Η αστυνομία χαρακτηρίζει την πορεία παράνομη και επιτίθεται κατά των συγκεντρωμένων. Τραυματίζονται δύο τυφλοί και συλλαμβάνονται άλλοι 100.

5-6-77: Συνεχίζεται για τρίτο μήνα η α-

περγία στη Μαδέμ-Λακκό. Εργοδοσία και χωροφυλακή προσπαθούν με τρομοκρατία και εκφοβισμούς να σπάσουν την απεργία. Στο Νιοχώρι ο απεργοσπάστης Καραντώνας συνεδριάζει με 5-6 άλλα άτομα γύρω από το σπασίμο της απεργίας, ενώ το σπίτι που φυλάγεται από την χωροφυλακή. Απεργού από το Νιοχώρι ειδοποιούν τους απεργούς από τα γύρω χωριά. Συγκεντρώνονται γύρω στους 300 απεργούς που κυκλώνουν το σπίτι του Καραντώνα και το λιθοβολούν. Ο Καραντώνας πυροβολεί με δίκαννο έναν απεργό και τον τραυματίζει στο χέρι. Όταν ο κόσμος έχει αρχίσει να διαλύεται φτάνουν κρανοφόροι και αúρες που επιτίθενται σε όσους προλαβαίνουν. Ακολουθούν έφοδοι και έρευνες σε σπίτια απεργών, συλλαμβάνονται 17 άτομα. Ακόμα αρχίζουν ενέργειες αντεκδίκησης, όπως ο εμπρησμός σωρών από άχυρο και το ξερίζωμα ενός στρέμματος πατάτας του Καραντώνα. Οι ενέργειες γίνονται δεκτές με ικανοποίηση από τους απεργούς.

9-6-77: Στη διάρκεια της δίκης των 17 συλληφθέντων εργατών του Νιοχωρίου, ο εισαγγελέας Ι. Δημητρίου αφού εξαιρεί τα σώματα ασφαλείας και τον Μποδοσάκη βγάξει λόγο ενάντια στην απεργία και κατηγορεί τους απεργούς σαν τυχοδιώκτες.

1-6-79: Συγκρούσεις αστυνομίας και κατοίκων του Κερατσινίου που προσπαθούν να σταματήσουν τις εργασίες για την τοποθέτηση νέων φρεατίων στη χαβούζα της περιοχής.

5-6-80: Εκατοντάδες Αιγαλέωτες βρίσκονται όλη τη νύχτα αντιμετώπι με ισχυρές δυνάμεις των ΜΑΤ για να εμποδίσουν βυτιοφόρα να αδειάσουν το περιεχόμενό τους στα φρεάτια αποχέτευσης του Δήμου τους.

6-6-80: Συγγρούσεις κρανοφόρων και κατοίκων του Ρέντη. Τα επεισόδια ξεκινούν όταν οι κάτοικοι προσπαθούν να εμποδίσουν τα βυτιοφόρα που αρχίζουν να αδειάζουν τα λύματά τους σε φρεάτια του Ρέντη.

ΒΙΑ ΣΤΗ ΒΙΑ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Το πρόβλημα της βίας το θέτει η ίδια η κοινωνία, με τις καταπιεστικές δομές που την προσδιορίζουν και με τις ελεγκτικές επεμβάσεις που κάνει πάνω στην προσωπικότητα των ανθρώπων. Λέγεται, ακριβώς, εξουσιαστική μια κοινωνία, όταν χρησιμοποιεί όλες τις ποιότητες και μορφές βίας για να υποτάξει τους ανθρώπους, να αποσπάσει έτσι ή αλλιώς τη συναίνεση για τη συνέχιση της κυριαρχίας της.

Σαν επιλογή των πρακτικών ανατροπής, πρέπει να θεωρήσουμε τη βία, τουλάχιστον καταρχήν, μέσα από το αντικειμενικό πρίσμα των αντιστάσεων που προβάλλουν οι διεθυντικές δυνάμεις. Όταν μια πολιτική στάση ή ενέργεια υπερβεί τις αφομοιωτικές ή διεκπεραιωτικές δυνατότητες του συστήματος, όταν αμφισβητήσει όλες τις θεμελιακές όψεις της καθεστωτικής νομιμότητας: τότε ενεργοποιούνται οι κατασταλτικοί μηχανισμοί και η «νόμιμη» βία του κράτους για να «αποκαταστήσουν» τις κλονισμένες ισορροπίες.

Από αυτή την άποψη, στη σφαίρα της πολιτικής δραστηριότητας, δεν μπορούμε εκ των προτέρων, με θεωρητικισμούς και αφοριστικά στερεότυπα, να αποδοκιμάσουμε είτε να πριμοδοτήσουμε τις βίαιες συμπεριφορές. Αυτό που έχει σημασία είναι η ουσία και η κοινωνική σημασία της συγκεκριμένης πράξης. Κάποιος μπορεί να μεθύσει και να κατεβάσει μια τζαμαρία· αυτή είναι μια ενέργεια προσωπική και αδιάφορη, που μόνο κομπλεξικά μπορεί κάποιος να της αναγνωρίσει πολιτικότητα.

Υπάρχει όμως και το χτύπημα που γίνεται για να αμφισβητηθεί έμπρακτα το «δικαίωμα» και η δυνατότητα του κράτους να αστυνομεύει την πόλη και την κίνηση των ανθρώπων. Υπάρχει το πέταγμα της μολότωφ σαν αυθόρμητη απάντηση στη διατεταγμένη πρόκληση των ένοπλων μάτσων που «τηρούν την τάξη». Η πολιτικότητα και η εξεγερσιακή διάσταση αυτών των πράξεων είναι δεδομένες, στο μέτρο που σαρκώνουν μια ορισμένη αντιπαράθεση με το «δίκαιο της πυγμής», κάνουν τα αφεντικά να αποκαλύψουν το πραγματικό περιεχόμενο της «Δημοκρατίας» τους και ανοίγουν, έστω και μικρά, ρήγματα στις μαζικές και καλοστημένες ψευδαισθήσεις.

Είναι ο Μπακούιν, στο «Μερικές προϋποθέσεις για την Κοινωνική Επανάσταση», που σημειώνει: «Μια λαϊκή εξέγερση, από την ίδια τη φύση της, είναι ενστικτώδης, χαοτική και καταστρεπτική... απαιτεί πάντοτε προσωπικές θυσίες και μια τεράστια ζημιά της δημόσιας και ατομικής ιδιοκτησίας... Η επανάσταση απαιτεί εκτεταμένη και πλατειά εξαπλωμένη καταστροφή, μια γόνιμη και ανανεωτική καταστροφή, αφού μ' αυτόν τον τρόπο και μόνο μ' αυτόν γεννιούνται νέοι κόσμοι».

Αυτοί οι «νέοι κόσμοι» υποδηλώνουν την ισχύ ενός οράματος, την ύπαρξη μιας συγκροτημένης αντίληψης για τη ριζική αναδιοργάνωση της ζωής των ανθρώπων από τους ίδιους τους ανθρώπους, σε μια βάση ελευθεριακή και ισοτιμιακή. Οι καθεστωτικοί δημοσιογράφοι και διανοούμενοι, προσπαθούν να διακινήσουν σχετικά με τον αναρχισμό μια «γραφική» εικόνα περιστασιακού παρορμητισμού και ανεύθυνου τυχοδιωκτισμού. Στις διαστρεβλώσεις αυτές βασίζεται ο γνωστό σκιστάκι του μαυροντυμένου «τύπου» με τη μπόμπα στο χέρι. Είναι σαφές ότι το πρόβλημά τους είναι ακριβώς αυτή η μπόμπα, αφού από αυτή κινδυνεύουν να τριχαιστούν στον αέρα.

Η αναρχική «ουτοπία» για την απελευθέρωση, όπως άλλωστε κάθε «ουτοπία» στα πλαίσια των κοινωνικών αγώνων, υπαγορεύει και μια αντίληψη για την πολιτική δράση μέσα στις παρούσες περιστάσεις. Μια αντίληψη θεμελιωμένη στη φιλοσοφία της αυτενέργειας και της αυτοοργάνωσης των καταπιεσμένων. Και επίσης μια αντίληψη διαφοροποιημένη σε όλη την κλίμακα από την εξουσιαστική διχοτόμηση της σκέψης και της πράξης σε

Ιαχτική-Στρατηγική. Η αναρχική πολιτική είναι ουσιαστικά μια αντι-πολιτική, στο μέτρο που δεν συγκλίνει στη διαχείριση και την ψηφοθηρική αξιοποίηση των εξεγερσιακών προϋποθέσεων του ανθρώπου αλλά καταδειχίνει με έμφαση τη συγκρουσιακή φύση του κόσμου μέσα από μια δυναμική έκφραση της απόρριψής του.

Η ουσία των όποιων ερωτημάτων σχετικά με τη βία είναι αν κάποιος θέλει ή δεν θέλει να έρθει σε ρήξη με το υπάρχον σύστημα Κυριαρχίας. Και ρήξη σημαίνει δυναμική καταγραφή των αντιθέσεων, τέτοια που να υπερβαίνει την ικανότητα του συστήματος να αντλεί ζωή από ενέργειες που φιλοδοξούν να συμβάλλουν στο θάνατό του. Από αυτή την άποψη κάθε «εναλλακτική συλλογιστική» που σέβεται τις αντοχές της συγκυρίας και φλερτάρει με τη νομιμότητα, περιέχει έναν προχωρημένου τύπου ρεφορμισμό που εντέλει γίνεται δεκτός και μοντάρεται καταλλήλως από τον καπιταλισμό του βίντεο, του «κοινωνικού τουρισμού» και των ΚΑΠΗ. Το πρόβλημα δεν είναι να κάνουμε πιο άνετη και ανέμελη την αναπαραγωγή της εργασιακής δύναμης, αλλά να καταστρέψουμε το βασίλειο της μισθωτής εργασίας, του εμπορεύματος και του εξουσιασμού.

Αυτή η έννοια της καταστροφής πρέπει να είναι κυρίαρχη στη φιλοσοφία της Κοινωνικής Επανάστασης. Και στο «τότε», δηλ. την ώρα της εξέγερσης — που είναι απλά κομβικό σημείο στην επαναστατική διαδικασία —, αλλά και στο «τώρα», όπου έχουμε αντίκρου μας ένα άρτιο σύστημα ελέγχου των ατομικών και συλλογικών συμπεριφορών. Οι αναρχικοί δεν ονειρεύονται νησίδες αντιεξουσιασμού και ελευθερίας στο εσωτερικό του αστικού πολιτισμού. Και όταν αποπειρώνται τέτοιες συνθέσεις, δεν το κάνουν αναχωρητικά αναπαράγοντας την «ηθική της αηδίας» του πρώτου Χριστιανισμού· το κάνουν με τη λογική της στοιχειακής υλοποίησης των οραματικών τους συλλήψεων. Και δεν μένουν εκεί, σε μια υποτιθέμενη «αντιπρόταση». Συμμετέχουν ενεργητικά στις κοινωνικές συγκρούσεις, εκτιμώντας ότι δεν χρειάζεται απλά ορθοδοξία αλλά και ορθοπραξία.

Η βία, σαν πολιτική στάση, εκφράζει μια όψη της γενικότερης και πλατύτερης σύγκρουσης με το Κράτος και το Κεφάλαιο. Γίνεται αποδεκτή στο βαθμό που δεν ανακυκλώνει λογικές «πρωτοπορίας» και «μιλιταρισμού». Στη κριτική μας διάθεση για τον κόσμο των ιδιοκτητών, αναμφίβολα δεν έχουμε θέση τα «ένοπλα κόμματα». Πρέπει όμως να μπορούμε να διακρίνου-

με που αναδύεται αυτή η διάσταση του «ένοπλου πατριτισμού». Διαφωνώντας με τον αβανγκαρντισμό δεν σημαίνει ότι απορρίπτουμε απριόρι και οριστικά όλες τις μορφές της επαναστατικής βίας. Για να πετύχουμε μια σωστή κρίση είναι αναγκαίο να «απαντήσουμε» στο κλασικό πυροτέχνημα περί «προβοκάτσας».

Μέσα στο πολιτισμό του εμπορευματού θετικισμού και του ορθολογισμού που δικαιώνει τη μισθωτή σκλαβιά, μέσα στην κοινωνία της αλλοτρίωσης και της Θεαματικής «πολιτικής»: το καθετί μπορεί να παρουσιαστεί αντεστραμμένο, δοκιμάζοντας την αποτελεσματικότητα της τεχνολογίας των μέσων Μαζικής Πληροφόρησης. Αυτό σημαίνει ότι το Κράτος μπορεί να κατασκευάσει προσχήματα κυριολεκτικά από το μηδέν. Για παράδειγμα: η αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων, είναι δυνατό να δώσει το «επιχείρημα» για αύξηση της αστυνομικής επιτήρησης των δρόμων, αλλά και για αύξηση των κρατικών παρεμβάσεων στην ιδιωτική ζωή των πολιτών. Δεν περιμένει μια μολότωφ το Κράτος για να εισβάλλει στην κοινωνία. Άλλωστε, τι νόημα έχει η έννοια σκευωρία;

Την «κριτική» περί προβοκάτσας συνηθίζουν να κάνουν οι «σώφρονες και ρεαλιστές» αρχηγοί της Αριστεράς. Χωμένοι ως το λαϊκό στα βρωμόνερα του κοινοβουλευτισμού και στις σαπουνόφουσες για «καθολικό εκλογικό δικαίωμα», μετατρέπουν τις υπαρκτές αντιθέσεις σε διαμάχες αποσπασμάτων από προεκλογικά μανιφέστα. Κάθε δυναμική ενέργεια, που υπονομεύει το κλίμα της «κοινωνικής γαλήνης» και αρνείται έμπρακτα και τη σωλή νεκροταφείου και τις ανώδυνες παρελάσεις των εργατοπατέρων, τους χαλάει τα σχέδια αφού επεμβαίνει με διάθεση όξυνσης στη ταξική πάλη. Δεν έχουν δικαίωμα να μιλάει για προβοκάτσια εκείνοι που όταν κηδεύταν ο εργατής Μαυροειδής «τιμούσαν» με την παρουσία τους την κηδεία του ευπατρίδη μεγαλοθεράποντα του Κεφαλαίου Π. Κανελλόπουλου. Το δικό τους ξεπούλημα ως μην το χρεώνουν σαν ανευθυνότητα στους αναρχικούς. Τα θύματα της ταξικής καταπίεσης και της εξουσιαστικότητας, έχουν συνηθίσει, αιώνες τώρα, να ακούνε να χαρακτηρίζεται η επαναστατική τους ορμή σαν «αποκοιλία» και το δικό τους σαν «εγωϊσμός». Από τα σαλόνια, από τη μούχλα του κομματικού γραφείου και από τις απρόσιτες

κορυφές της «καθαρής θεωρίας» εξαπολύονται συχνά ρουκέτες που στοχεύουν να πλήξουν, να προσβάλλουν, να συκοφαντήσουν την επιθυμία και τη δράση συνέχισης των καταπιεσμένων που επιβάλλουν τη νομιμότητα της εξέγερσης ενάντια στις μανούβρες των «πατερούληδων» κάθε τύπου. Πόσα περιθώρια για «ειρήνη» υπάρχουν στο καθεστώς των «κοριών» του Δροσογιάννη;

Είναι, όμως, και κάτι ακόμα. Η επιλογή της βίας, όταν γίνεται, αποκόβει τον αναρχικό λόγο από την κοινωνία; Αυτό είναι κάτι που πρέπει να μας απασχολήσει, στο μέτρο που δεν θέλουμε να εκφυλιστούμε σε αυτάρκες σχέτες απορροφημένες από το έργο υπεράσπισης κάποιας ορθοδοξίας. Έχει σημασία ο τρόπος με τον οποίο θέτουμε το πρόβλημα. Και βέβαια δεν είμαστε πολυσυλλεκτικός πολιτικάντικος χώρος, με το «νερό στο κρασί του», με τις «συμμαχίες του», με την εκλογιστική ποσοστολογία του, κ.λ.π. Και βέβαια δεν μας διακατέχει το εξουσιαστικό σύνδρομο της «μαζικότητας». Και βέβαια δεν είναι «κοινωνία» για μας ο «άνετος γκόμενος» με το σπορ αμαξάκι, ή η κοπελίτσα που υποστατώνεται φανταστικά μέσω του Κοσμοπόλιταν, ή ο κύριος που σέβεται περισσότερο από κάθε άλλο την ησυχία και τα δικαιώματα του «μέσου πολίτη», όλοι αυτοί οι βαστάζοι της αστικής τυραννίας που έσπευσαν να φτύσουν στο μνήμα του νεκρού επαναστάτη Τσουτσουβή. Δεν βρισκόμαστε μέσα στη κοινωνία για να την μεταρρυθμίσουμε ούτε για την κυβερνήσουμε. Επίσης, δεν πιστεύουμε ότι ο «επαναστατικός πασιφισμός» είναι δημιουργική απάντηση στις διαδικασίες στερέωσης της κεφαλαιοκρατικής εξουσίας. Πάντως, οι όποιες οργανωτικές αδυναμίες του χώρου λ.χ. δίκτυα πληροφόρησης δεν επιτρέπεται να οδηγούν σε λογικές αναθεώρησης των, και σωστά, επιθετικών του προανατολισμών. Θα ήταν λάθος να εγκλωβιστούμε στην εσωστρέφεια κάποιου κοινοβιακού νεο-Χριστιανισμού, όσο και αν οι μόνιμες εστίες είναι κι αυτές μια αναγκαιότητα. Μια αναγκαιότητα μέσα στις άλλες. Αν διαπιστώνεται κάποια μονομέρεια αυτό δεν αναιρεί την ισχύουσα θετικότητα. Για το ζήτημα αυτό θα κάνουμε κάποιες αναφορές σε άλλο κείμενο. Κλείνοντας, δεν είναι χωρίς αξία και σημασία να υπενθυμίσουμε ένα επίκαιρο σύνθημα:

ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΣΤΟ ΧΡΗΣΤΟ ΤΣΟΥΤΣΟΥΒΗ

ΜΑΗΣ '87: Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ

Στις 22 - 23 - 24 Μάη έγινε στην Αθήνα το Α' Συνέδριο Αναρχικών. Στο συνέδριο συμμετείχαν ομάδες και άτομα από όλη την Ελλάδα.

Σκοπός του συνεδρίου ήταν η οργάνωση των δυνάμεων και των δραστηριοτήτων του αναρχικού χώρου και η ανταλλαγή απόψεων πάνω στο αναρχικό κίνημα.

Η πρόταση για τη διεξαγωγή του Συνεδρίου έγινε από πρωτοβουλία ομάδων και ατόμων από Πάτρα, Λάρισα, Θεσσαλονίκη, Αθήνα, από τις 2 Απρίλη.

Στο τριήμερο παρουσιάστηκαν εισηγήσεις με τα θέματα:

1. Συνεισφορά στις οργανωτικές διαδικασίες της παρέμβασης του Αναρχικού Κινήματος στην πάλη των τάξεων στην Ελλάδα.
2. Ουσία και περιεχόμενο του αναρχικού προγράμματος.
3. Η κατάσταση του αναρχικού χώρου και οι κοινωνικο-πολιτικές συνθήκες στην Ελλάδα σήμερα.
4. Για την μεγαλύτερη συμμετοχή και ενεργοποίηση των αναρχικών γυναικών στο κίνημα.
5. Προτάσεις επί του οργανωτικού. Δημιουργία Ένωσης Αναρχικών και στεκιών.
6. Αναρχικός Τύπος.
7. Πολυεπίπεδη δράση. Την τελευταία μέρα αποφασίστηκε η δημιουργία της Ένωσης Αναρχικών. Διατυπώθηκε η διακήρυξη αρχών της Ένωσης, αποφασίστηκε η εσωτερική λειτουργία της και η έκδοση εφημερίδας της Ένωσης, αναρχικής επιθεώρησης και Αναρχικών εκδόσεων.

συνέχεια από τη σελίδα 1

ΣΤΟΧΟΙ

1
Κατάργηση της μισθωτής εργασίας και κάθε μορφής ιδιοκτησίας, στη γη, στις πρώτες ύλες και στα μέσα παραγωγής. Δηλαδή κανένας δεν θα εξασφαλίζει τα μέσα επιβίωσης του, εκμεταλλευόμενος την εργασία άλλων και όλοι έχοντας εξασφαλίσει τα μέσα να παράγουν και να ζουν, θα είναι αληθινά ανεξάρτητοι και σε θέση να συνενώνονται ελεύθερα για το κοινό συμφέρον τους και σύμφωνα με τις απόλυτα προσωπικές επιλογές.

2
Κατάργηση του κράτους, της κυβέρνησης και κάθε εξουσίας, που φτιάχνει τους νόμους και τους επιβάλλει στους άλλους. Επομένως, κατάργηση των δικτατοριών, των δημοκρατιών, των κοινοβουλίων, των στρατών, των αστυνομικών, των δικαστικών εξουσιών και κάθε θεσμού που κατέχει μέσα εξαναγκασμού.

3
Οργάνωση της κοινωνικής ζωής από τις ελεύθερες ενώσεις και ομοσπονδίες των ανθρώπων που δημιουργούνται στη βάση της αυτάρκειας.

4
Εξασφάλιση των μέσων επιβίωσης, ανάπτυξης και ευημερίας για τα παιδιά, τους γέροντες και όλους όσους αδυνατούν να τα εξασφαλίσουν από μόνοι τους.

5
Πόλεμος ενάντια στις θρησκείες και σε όλα τα ψέματα, ακόμη και αν καλύπτονται με τον μανδύα της επιστήμης. Δυνατότητα πρόσβασης στη γνώση για όλους, καταργώντας το διαχωρισμό ανάμεσα σε αυτούς που την κατέχουν και σε αυτούς που δεν την κατέχουν.

6
Πόλεμος ενάντια στον εθνικισμό. Ανάπτυξη της αλληλεγγύης ανάμεσα στις εθνότητες, κατάργηση των συνόρων, συναδέλφωση όλων των λαών.

7
Πιστεύουμε ότι οι θεσμοί που απορρέουν αλλά και αντικαθρεπτίζουν τη καταπιεστική, ιεραρχική και εκμεταλλευτική διάθρωση των σχέσεων που υπάρχουν

στην καπιταλιστική οργάνωση της κοινωνίας, εδραίωνουν και αναπαράγουν την κυριαρχία του ανθρώπου σε άνθρωπο. Γι' αυτό και η καταστροφή αυτών των θεσμών που συντηρούν και διαωρίζουν το υπάρχον συγκεντρωτικό σύστημα είναι αναγκαία. Την θέση αυτών των θεσμών θα πρέπει να πάρουν κάποιοι άλλοι που θα χαρακτηρίζονται από την αντιεξουσιαστική δράση.

8
Απορρίπτουμε το κράτος με όποια μορφή και αν αυτό παρουσιάζεται (είτε σαν φασιστικό, είτε σαν σοσιαλιστικό, είτε σαν δημοκρατικό), για καμιά από αυτές τις μορφές ο λαός δεν έχει πραγματικά δικαιώματα, δεν διαχειρίζεται τη ζωή του, δεν αποφασίζει για την τύχη του.

9
Γενικευμένη αυτοδιεύθυνση της κοινωνίας στη βάση των αναγκών και των επιθυμιών του κοινωνικού συνόλου και του ατόμου.

10
Απεριόριστη ελευθερία σκέψης, έκφρασης και δράσης.

11
Εξάλειψη των αυθαίρετων διακρίσεων που βασίζονται στο φύλο, την φυλή, την ηλικία, την γλωσσική ιδιομορφία, τη δραστηριότητα χειρωνακτική ή πνευματική.

12
Επιδιώκουμε την ανάπτυξη τεχνικών μέσων και μεθόδων που δεν θα εξυπηρετούν τον ανταγωνισμό αφεντικών και ειδικών της γνώσης, όπως σήμερα, αλλά τις πραγματικές ανάγκες της ανθρωπότητας που βρίσκονται σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον της.

13
Για την πραγμάτωση όλων αυτών, ο αγώνας μας θα είναι αδιάλλακτος, ανυποχώρητος και η δράση μας πολυεπίπεδη και πολύμορφη.

14
Επειδή η αναρχική θεωρία και πρακτική δεν είναι ένα άκαμπτο εργαλείο και η ένωση δεν είναι ο κάτοχος της απόλυτης αλήθειας, δηλώνουμε ότι ανάλογα με τις συγκεκριμένες συνθήκες ορίζουμε τις αιχμές της δράσης και παρέμβασής μας, εμπλουτίζοντας και προωθώντας τις θέσεις μας μέσα από το ανελέητο μαστίγωμα της κριτικής από ομάδες, άτομα και καταστάσεις.

Ανακοίνωση της Συντακτικής ομάδας της ΔΟΚΙΜΗΣ

Σχεδόν 2 χρόνια μετά την έκδοση της ΔΟΚΙΜΗΣ, η δοκιμή πήρε τέλος. Η ομάδα αποφάσισε την ένταξή της στην ένωση Αναρχικών και στην έκδοση της εφημερίδας της Ένωσης. Η ΔΟΚΙΜΗ θα εκδίδεται μέχρι την έκδοση αυτής της εφημερίδας, και θα ανακοινωθεί η συγκεκριμένη ημερομηνία από τις γραμμές της ΔΟΚΙΜΗΣ.

ΜΑΥΡΟ ΚΑΙ ΚΟΚΚΙΝΟ

Αναρχική επιθεώρηση Θεσσαλονίκης

"Ξεσηκώνεστε πάλι. Δεν κατόρθωσαν λοιπόν να σας θάψουν. Αλλά το καταστρεπτικό πνεύμα του κράτους που σας ερεθίζει, δεν είναι συνεπώς το εφήμερο προϊόν μιας νεανικής έξαρσης, αλλά η έκφραση μιας ζωτικής ανάγκης κι ενός αληθινού πάθους. Ξεπηδάει από τα ίδια τα βάθη της ζωής."

ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ

ΑΡΝΟΥΜΑΙ No 3

ΑΝΤΙΜΙΛΙΤΑΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ: η συνείδηση δεν φυλακίζεται

— το κίνημα συμπαράστασης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ: αφιέρωμα

► Μορφές κοινωνικής άμυνας

► Μαθήματα από τα κινήματα αντίστασης

— αντάρτικο και μη βία

► Πράγα '68: συζήτηση με τους Ρώσους στρατιώτες

► J. Habermas: όχι ανεπιφύλακτη υπακοή

► Απλά μαθήματα πολιτικής ανυπακοής

ΜΗ ΒΙΑΙΗ ΔΡΑΣΗ — αφιέρωμα

► Το κίνημα της μη βίας

► Κλεάνθης Γρίβας: για τη βία

► Μένεις ή τρέχεις; (Φεμινισμός και μη βία)

ΤΑ ΚΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ: μια ανατομία των ειρ-

νιστικών κινήματων στη μεταπολεμική Ευρώπη

ΘΕΩΡΙΑ:

► Κ. Α. Κατσουρός: Η συνειδητή άρνηση στο στρατό και το κράτος

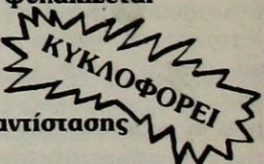
Κι ακόμα:

► Η θέση των εκκλησιών

► Ελληνοτουρκικά: το Αιγαίο ανήκει στα ψάρια του!

► Παλλαϊκή άμυνα; Όχι, ευχαριστώ!

► Αντιμιλιταριστικά σχόλια και ειδήσεις

ΕΝΑΣ ΝΕΚΡΟΘΑΛΑΜΟΣ ΓΙΑ ΓΕΡΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

«ΒΗΘΛΕΕΜ»

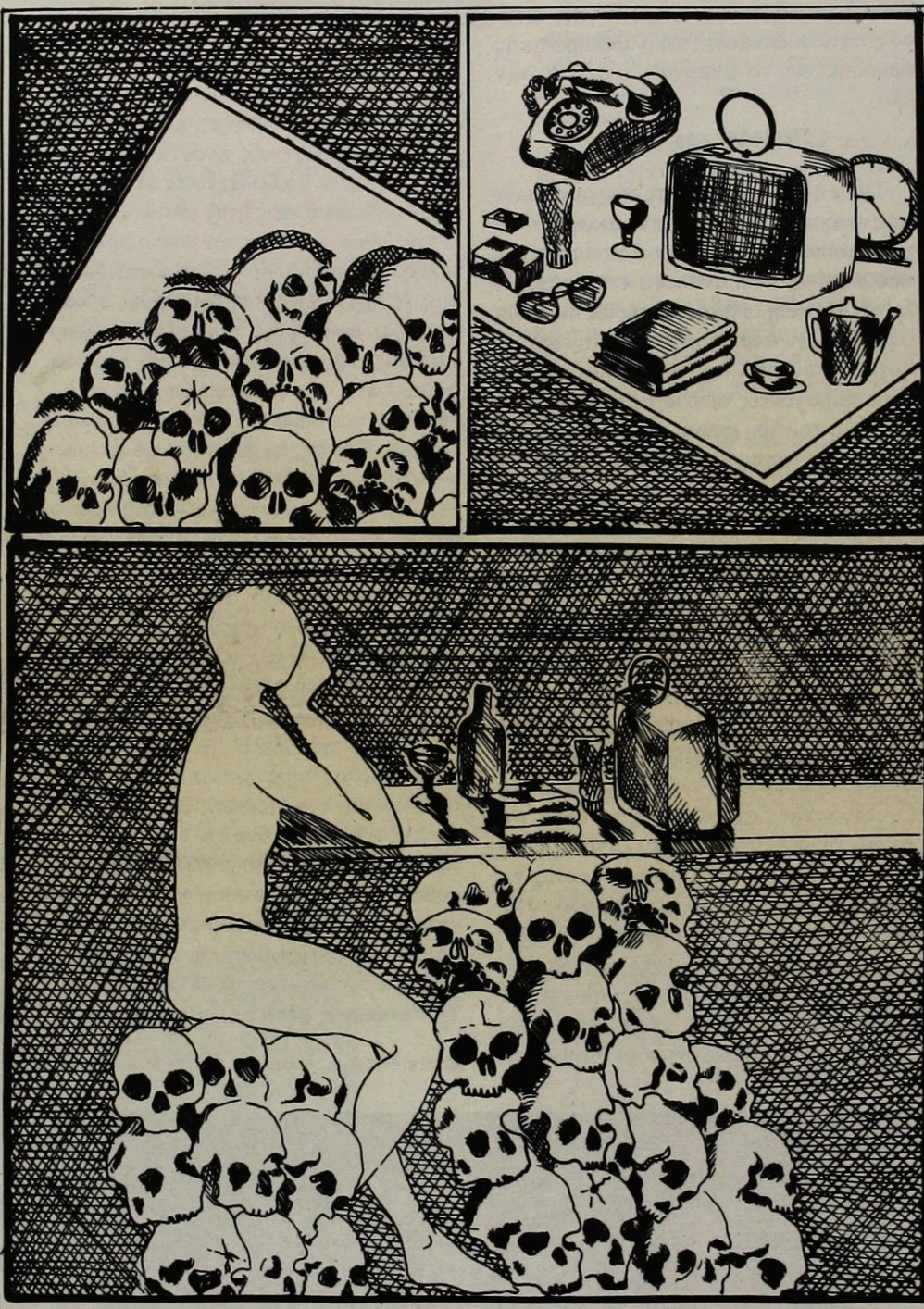
Στην οδό Τζαβέλλα κοντά στην πλατεία Εξαρχείων μια ταμπέλα κι ένας μπλέ σταυρός σηματοδοτεί τη «Μαιευτική Κλινική Βηθλεέμ». Καθημερινά οι περαστικοί προσπερνούν την «κλινική», χωρίς όμως να υποψιάζονται τι διαδραματίζεται πίσω από τα ερμητικά κλεισμένα παράθυρα. Από το περασμένο καλοκαίρι η «Μαιευτική κλινική» έχει πάψει να λειτουργεί. Οι γείτονες βλέπουν ασθενοφόρα να έρχονται και να φεύγουν, νεκροφόρες να φορτώνουν πτώματα γέρων. Το Πάσχα κυκλοφορούν φήμες ότι μια γριά έχει αυτοκτονήσει πηδώντας στον ακάλυπτο χώρο. Κάτι συμβαίνει μ' αυτή τη «Βηθλεέμ» με την παραπλανητική πινακίδα.

Στις 28 του Απριλίου, σ' ένα ανοιχτό παράθυρο του 1ου ορόφου μια γριούλα είναι σκαρφωμένη, έτοιμη να πηδήξει στο δρόμο, φωνάζοντας: «Τι με φέρατε δω; Δώστε μου τα πράγματά μου να φύγω». Από το εσωτερικό του δωματίου ακούγεται μια φωνή, που εριστικά απευθύνεται στην απελπισμένη γυναίκα, φαίνεται να την προτρέπει να δώσει την τελική ώθηση για να βρεθεί στο κενό. Δύο περαστικοί – ευτυχώς αυτή τη φορά δεν ήταν από κείνους που προσπερνούν αδιάφοροι – βλέποντας τη σκηνή παροτρύνουν τη γριούλα να μπει μέσα ενώ ταυτόχρονα χτυπούν το κουδούνι, την πόρτα, τα παράθυρα. Κανείς δεν ανοίγει. Ένα χέρι τραβάει τη γριά μέσα κι ένα άλλο της κλείνει το στόμα. Τα πατζούρια κατεβαίνουν βιαστικά και για μια ακόμα φορά τη σιωπή της «Βηθλεέμ» ταράζουν μόνο τα βογγητά και οι θρήνοι της γυναίκας, που ακούγονται πνιχτοί.

Μετά από δύο ώρες 7 αναρχικοί, που παρακινημένοι από την παρολίγο αυτοκτονία αποφασίζουν να ανακαλύψουν τι συμβαίνει μέσα σ' αυτό το κτίριο, χτυπούν το κουδούνι. Αυτή τη φορά η πόρτα ανοίγει. Από το χωλ ακόμα, η αποφορά είναι έντονη.

Δύο γυναίκες, που αρχικά διατείνονται ότι είναι υπεύθυνες για το ίδρυμα, αρνούνται ότι έγινε τέτοιο περιστατικό. Καμιά γριούλα δεν αποπειράθηκε ν' αυτοκτονήσει. Στη συνέχεια, όταν ανεβαίνοντας στον 1ο όροφο βρίσκεται η γυναίκα, που ακόμα συνεχίζει να βογγάει και να κλαίει, οι κυρίες αλλάζουν τροπάριο: αρχίζουν να παρακαλούν να μη γίνει φασαρία, αυτές αγαπούν τους καυμένους τους γέρους και τους φροντίζουν, δεν ξέρουν σε ποιον ανήκει ο «οίκος ευγηρίας», είναι απλές υπάλληλοι. Στα δωμάτια του 1ου ορόφου γέροι κατάκοιτοι, ξαπλωμένοι στα κρεβάτια τους, άλλοι με μάτια κλειστά και άλλοι με απλανή βλέμματα, περιμένουν – τί άλλο παρά το θάνατο – η μυρωδιά των ακαθαρσιών είναι ανυπόφορη. Ορισμένοι επισκέπτες, συγγενείς των τρώφμων, παρακολουθούν σιωπηλοί τα όσα διαδραματίζονται – τι να πουν άλλωστε;

Κατεβαίνοντας και πάλι στο ισόγειο, στην αίθουσα αναμονής μια γριούλα περιμένει με τη βαλίτσα της να την παραδώσουν οι συγγενείς στις φιλάνθρωπες κυρίες της Αρχιεπισκοπής. Κάποιος προσπαθεί ν' ανοίξει την πόρτα δίπλα στην αίθουσα αναμονής, πιεσύνοντας ότι βγάζει στο γραφείο του υπεύθυνου. Καθώς η πόρτα είναι κλειδωμένη απ' έξω, γυρίζει το κλειδί και βρίσκεται μπροστά σ' ένα θέαμα, που μόνο σε περιγραφές από τα κολαστήρια της Λέρου, του Δαφνίου, του Νταού Πεντέλης, συναντάει κανείς στις εφημερίδες. Καμιά δεκαριά γέροντες,

μουσκεμένοι απ' τις ίδιες τις ακαθαρσίες τους, κάθονται σιωπηλοί, κλειδωμένοι σ' ένα δωμάτιο χωρίς παράθυρα και ρίχνουν φοβισμένα βλέμματα στις φιλάνθρωπες υπεύθυνες. Για μια ακόμα φορά οι δύο κυρίες αποποιούνται κάθε ευθύνη, γιατί οι καυμένοι οι γέροι πάσχουν από γεροντική άνοια και πρέπει να τους περιορίζουν, άλλωστε αυτές δεν είναι υπεύθυνες για τίποτα, κάποια «κυρία Δήμητρα» που δεν γνωρίζουν διευθύνει το ίδρυμα, κάποια κοινωνική λειτουργός που επίσης δεν γνωρίζουν φέρνει τους συγγενείς σε επαφή με τον «οίκο ευγηρίας».

Αυτές οι κυρίες προειδοποιήθηκαν ότι οι αναρχικοί δεν είναι διατεθειμένοι να ανεχθούν αυτό το αίσχος και, στο βαθμό που διατηρούνται αυτές οι απάνθρωπες συνθήκες ζωής για τους γέροντες, θα επέμβουν δυναμικά και με όποια μέσα διαθέτουν. Μια βδομάδα μετά το γεγονός, η ταμπέλα που έγραφε «Μαιευτική κλινική» απομακρύνθηκε από την πρόσωση του κτιρίου, χωρίς βέβαια να αντικατασταθεί από κάποια άλλη ένδειξη, που να υποδηλώνει ότι εκεί μέσα κρατούνται εγκλειστοί οι γέροντες, κάτω από συνθήκες που τους οδηγούν στο θάνατο μια ώρα αρχύτερα. Είναι κοινό μυστικό ότι όσοι ηλικιωμέ-

νοι μείνουν μόνοι η θελήσουν να τους ξεφορτωθούν οι συγγενείς τους, καταλήγουν σε «Κρατικά Γηροκομεία» ή ιδιωτικούς «οίκους ευγηρίας», όπου με ποικίλους τρόπους τους αποσπούν χρήματα – αν βέβαια έχουν – ενώ τους υποχρεώνουν να ζουν κάτω από εξευτελιστικές συνθήκες, χωρίς αρκετό φαγητό και ρούχα, χωρίς φροντίδα και καθαριότητα, χωρίς ανθρωπιά. Όμως η λειτουργία της «Βηθλεέμ» φαίνεται να κρύβει κάτι περισσότερο. Το ότι με τόση επιμέλεια αποκρύπτεται η ύπαρξη αυτού του «οίκου ευγηρίας», το ότι κανείς από το ίδρυμα δεν αποκαλύπτει τους διευθύνοντες και τους ιδιοκτήτες – κάποιες φήμες λένε ότι ανήκει στην Αρχιεπισκοπή – το ότι έσπευσαν να κατεβάσουν την παραπλανητική πινακίδα, το ότι μέρα νύχτα τα παράθυρα είναι σφραγιστά, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι κάτι παράξενο συμβαίνει με τη «Βηθλεέμ».

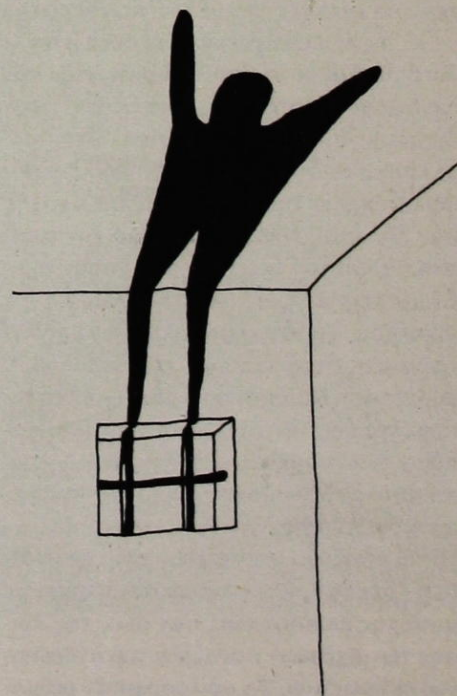
Δεν είναι παράλογο να υποθέσει κανείς ότι κάποιος έχει συμφέρον να κλύπτουν το έγκλημα, που συντελείται σε βάρος όσων γερώντων οδηγούνται σ' αυτό το νεκροθάλαμο.

Η περίπτωση της «Μαιευτικής κλινικής η Βηθλεέμ» – που πιο πολύ θα της ταίριαζε ο τίτλος «Νεκροθάλαμος

γερόντων το Κολαστήριο» – έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί αποκαλύπτει, πέρα από κάθε αμφισβήτηση, την κοινωνική βαρβαρότητα και υποκρισία σ' όλη ης την έκταση. Οι «αγανακτισμένοι κάτοικοι» των Εξαρχείων, που κραύγαζαν ότι δεν μπορούν να βλέπουν εξαθλιωμένους πρεζάκηδες να κυκλοφορούν στην περιοχή και ζητούσαν τη συνδρομή των Δροσογιαννικών ορδών για να «καθαρίσει» η περιοχή, είναι οι ίδιοι που ένα χρόνο τώρα παρατηρούν αδιάφοροι τις νεκροφόρες να πηγαινοέρχονται στη «Βηθλεέμ» και που οι τόσο ευαίσθητες μύτες τους δεν έχουν πάσει ακόμα τη μπόχα που αναδύεται από το «ευαγές ίδρυμα». Οι γείτονες, οι περαστικοί, οι κυρίες με τα σκυλάκια τους, οι ευτραφείς κύριοι με τα παιδάκια τους, κλείνουν τα μάτια στην εξόντωση των γερώντων και σφραγίζουν τ' αυτιά στους θρήνους τους. Κι όλοι αυτοί, που κάθε τρεις και λίγο ζητούν «ξεκαθάρισμα» της περιοχής και «αναβάθμισή» της ζουν δίπλα σ' αυτό το κολαστήριο, του οποίου η λειτουργία όχι μόνο δεν εμποδίζεται από την παρουσία των ένοπλων μισθοφόρων και των περιουσιών των ροπαλοφόρων, αλλά αντίθετα διευκολύνεται.

Οι περιπτώσεις της «Βηθλεέμ» και των άλλων καθόλα νόμιμων ιδρυμάτων καθώς και της «εταιρίας δολοφόνων» που σκότωνε γέροντες, δεν είναι μεμονωμένες ούτε πρωτοφανείς, δεν είναι εγκλήματα που υπερβαίνουν την ηθική της κοινωνίας. Είναι αντίθετα ο ρατσισμός όλης της κοινωνίας ενάντια στις «μη-παραγωγικές» και «άχρηστες» ηλικίες εκφρασμένος – ενσάρκωμένος σε πράξη. Αρκεί μια ματιά στα φιλά των εφημερίδων για να γίνει φανερό, πού οδηγούνται οι ηλικιωμένοι καθημερινά: «80χρονος αυτοκτόνησε πέφτοντας από μπαλκόνι του 4ου ορόφου στην οδό...», «75χρονη κάηκε ζωντανή στην προσπάθειά της ν' ανάψει γκαζιέρα...», «Γέροντας εγκαταλείφθηκε να πεθάνει από πείνα σε καλύθι...»

Έτσι αναφέρονται, και στη συνέχεια περνούν απαρατήρητα τα αποτελέσματα της απελπισίας, της απομόνωσης, του αδιέξοδου. Κι εκείνα τα καθημερινά, που γύρω μας συμβαίνουν, η εγκατάλειψη των γερώντων στα ιδρύματα ή στους δρόμους, όχι μόνο περνούν απαρατήρητα, αλλά ούτε καν αναφέρονται.

Ανατροπή η μόνη τέχνη

Οι συνθήκες προβατοποίησης και ρομποτισμού που διαμορφώνουν τον τρόπο και το περιεχόμενο της διαβίωσης, τείνουν να καυτηριάσουν κάθε δημιουργική ικανότητα και καλλιτεχνική τάση, μέσα από ένα στάδιο προχωρημένης σήψης των διανθρώπινων σχέσεων.

Το σύγχρονο συγκεντρωτικό - εξουσιαστικό μοντέλο, στο εφαρμοσμένο και εφαρμόζόμενο πρόγραμμα δομισμού διαμόρφωσης, συντήρησης και προώθησης της κρατικής - καπιταλιστικής του οργάνωσης, κύρια συστατικά στοιχεία του δεν είναι μόνο οι επιστημονικά συγκροτημένοι κατασταλτικοί μηχανισμοί (άμεσοι ή έμμεσοι) ή οι σημερινές οικονομικές ιμπεριαλιστικές του προεκτάσεις αλλά και ο σημαντικός παράγοντας κατακερματισμού - απομόνωσης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων σε όλες τις κοινωνικές βαθμίδες και λειτουργίες.

Η ιδιότητα - με την έννοια της αποκτημένης ειδικότητας - είναι κάτι που κατακλύζει σχεδόν τα πάντα. Το άτομο, εξαρτημένο κι αποδυναμωμένο μέσα σ' αυτούς τους «νόμους» των ιεραρχικών ιδιοτήτων είναι «ανίκανο» να βρει την αυτοδυναμία του (άλλωστε οι νέες κατευθυνόμενες μορφές αποχαύνωσης - υποδούλωσης του εμψυθούν και την άρνηση της επιθυμίας να το θέλει). Τίποτα δεν γνωρίζει, παρά μόνο το αντικείμενο της ειδικότητάς του, το γεγονός της αποκτημένης ιδιότητας είναι κάτι που το χαρακτηρίζει σαν «υποκείμενο», παίρνοντας έτσι η ιδιότητα τη θέση της προσωπικότητας - το «ομοίωμα» της αλυσίδας παραγωγής στο εργοστάσιο υπάρχει παντού.

Κάθε έκφραση της ζωής αντιστοιχεί στον ανάλογο συντελεστή, στην ανάλογη ιδιότητα, που την εισάγει στα μέτρα και τα σταθμά του κυκλώματος των ανταλλακτικών αξιών, αλλοτριώνοντάς την: Η υγεία συνυφασμένη με τις πολυεθνικές φαρμακοβιομηχανίες, η αισθητική με την σιλουέττα της gols-touce, η επιθυμία για κατοικία για τον επιστήμονα πολεοδόμο, το φαγητό με το fast-food, η θέληση αντικαθίσταται απ' την γνώμη του marketing.

Ο αυτοσκοπός για τέλεια λειτουργικότητα δηλητηριάζει κάθε τάση για δημιουργικότητα, ανεξαρτητοποίηση και γενικά αξιοποίηση των έμφυτων ή αυθόρμητων ροπών. Η δημιουργία μετατρέπεται σε παραγωγή, κι αυτό που καλείται καλλιτεχνική έκφραση αποτελεί ένα χώρο, εξίσου εξειδικευμένο, όσο εκείνος του μηχανολόγου του ηλεκτρονικού, του τεχνοκράτη.

Η τέχνη αλλοτριωμένη κι αυτή στον ίδιο βαθμό με το σύστημα παραγωγής - κατανάλωσης έχει τη μορφή καπιταλιστικού διακοσμητικού οργάνου. Ο καλλιτέχνης, άλλη μια ιδιότητα - γρανάζι, που εκπροσωπεί επάξια την κουλτούρα της εποχής μας δίνοντας τον αισθησιασμό την ευαισθησία και την έκφραση σαν χαρακτηριστικά των λίγων, προβάλλοντάς τα σε προνόμια. Τα «καλλιτεχνικά έργα» γίνονται ουσιαστικά κάποιες τεχνοτροπίες ή φόρμες που διαδέχονται η μία την άλλη ξεκομμένα εντελώς από το κοινωνικό γίγνεσθαι, εμποτισμένα με εκκεντρισμό προσποιητό μηδενισμό μέσα από την αφαιρετική διαδικασία.

Τα αδιέξοδα στην επικοινωνία με το θεατή - δέκτη βρίσκονται σε συνάρτηση με αυτά της επικοινωνίας σαν όλο, της κρίσης των σχέσεων και αξιών του ανθρώπινου εκφυλισμού. Τα «φιλοσοφικά» ρεύματα υποκουλτούρας είναι αυτά που αντικαθρεφτίζουν τις στείρες προσπάθειες μετα-

λαγής, τις υπάρχουσες τάξεις πραγμάτων σε καταστάσεις που να δίνουν τις προϋποθέσεις και τα περιθώρια απεγκλωβισμού, δείχνοντας έτσι κάποιες τάσεις «προόδου». Η μεταλλαγή ή ίσως καλύτερα το φιάσκο που συντελείται απ' τα κέντρα αποφάσεων δεν είναι τίποτε άλλο από ένα καινούργιο βιομηχανικό προϊόν για κατανάλωση, ο απεγκλωβισμός έρχεται μόνο όταν στις κινήσεις προώθησης εμπιρεύονται οι δυνατότητες ολοκληρωτικής άρνησης για το υπάρχον σύστημα σαν όλο.

Περίοδοι «ακμής»

Ποια ήταν όμως η φύση των συνθηκών στις ιστορικές περιόδους που άκμασε η τέχνη; Μήπως το να κάνει κάποιος τέχνη προϋποθέτει κάτι ανάλογο του να ασχολείται με μαθηματικά; Οι κύριες περίοδοι όπου η τέχνη αναπτύχθηκε σημαντικά, αποτελώντας έναν απ' τους σημαντικότερους παράγοντες οριοθέτησής τους είναι η Αθήνα του 5ου αιώνα π.Χ. και η εποχή της αναγέννησης ή προβιομηχανικής περιόδου. (τουλάχιστον έτσι όπως παρουσιάζεται απ' τους ιστορικούς).

Πώς μπόρεσαν όμως ν' αναπτυχθούν οι τέχνες σε τέτοια κλίμακα όταν και τότε επικρατούσε ο ηγεμονισμός και η εκμετάλλευση; Είναι γνωστό ότι η Αθήνα - κράτος την περίοδο εκείνη πέρα απ' την ακμάζουσα δουλειά πάνω στην οποία υποστηρίχονταν το «δημοκρατικό» της πλίτευμα είχε εγκαταστήσει κι ένα σύστημα αφαίμαξης για τους συμμάχους της. Συντηρώντας, στηρίζοντας με αυτό τον τρόπο την ηγεμονία και τα ιμπεριαλιστικά της σχέδια. Έτσι μέσα σ' αυτές τις συνθήκες δημιουργήθηκε ο «χρυσός αιώνας», που επηρέασε αποφασιστικά όλες τις κατοπινές εποχές μέχρι σήμερα.

Από την άλλη μεριά η περίοδος της αναγέννησης είναι αυτή μέσα στην οποία άρχισαν να εμπεδώνονται οι βάσεις της

καπιταλιστικής οργάνωσης της κοινωνίας. Φτιάχεται το διεθνές εμπόριο τα πρώτα βιομηχανικά κέντρα, το προλεταριάτο κάνει την εμφάνισή του για πρώτη φορά, οργανώνεται εθνικός στρατός, εθνική γλώσσα, διοίκηση, νομοθεσία και γενικά θεμελιώνεται μια πανίσχυρη συγκεντρωτική δομή: το κράτος. Το ύφος της εποχής, επηρεάστηκε σημαντικά από αυτό της αρχαίας Αθήνας και με τη σειρά του σημάδεψε όλη την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης. Συνεπώς πώς έφτασαν οι τέχνες σε τέτοια επίπεδα όταν οι επικρατούσες συνθήκες, κάθε άλλο παρά μη αλλοτριωτικές γίνονταν;

Η τέχνη, οι καλλιτεχνικές φόρμες και στις δύο περιπτώσεις ήταν αντικείμενο πάλης των λίγων κι εκλεκτών των αξιολογών ταλέντων, χρησιμοποιούμενων σαν διακοσμητές της Αθηναϊκής ηγεμονίας ή κομμάτια και οπαδοί της νεοσύστατης μπουρζουαζίας στην προβιομηχανική περίοδο. Ήταν ξανά οι «προκισμένοι» απ' τη φύση, αυτοί που δημιούργησαν κι «έγραψαν» ιστορία. Ζώντας σε πραγματικά μεγάλες ανακατατάξεις, μπόρεσαν κι απεικόνισαν τις νέες διαγραφόμενες σχέσεις (η πρωτοφανής καλύτερευση των συνθηκών για τους Αθηναίους και ο γιγαντισμός της παραγωγής για την εποχή της Αναγέννησης είναι στοιχεία που συντέλεσαν αποφασιστικά στο φτιάξιμο αξιών και νοοτροπίας). Ο Φειδίας, ο Πραξίτελης, ο Μιχαήλ Άγγελος, ο Ντα Βίντσι είχαν σίγουρα την ικανότητα της καλλιτεχνικής σύνθεσης, αλλά ο ρόλος τους είναι ο ίδιος μ' αυτόν του Dalí και του Picasso. Όταν προωθείται η εξειδίκευση μέσα απ' την Τέχνη, αυτή έχει την ίδια λειτουργία που έχουν τα μαθηματικά, η μηχανική, η χημεία στον καπιταλισμό. Ο κατακερματισμός και η αποξένωση ακολουθούν την ιεραρχικοποίηση και τον υδροκεφαλισμό.

Οικειοποίηση μέσα απ' τον κοινοτισμό

Όταν αυτά εκλείπουν, ή τείνουν προς

αυτό τότε αναπτύσσονται ο κοινοτισμός, η αυτοδιαχείριση κι ο συνανθρωπισμός αντίστοιχο ιστορικό παράδειγμα που χαρακτηρίζεται απ' τους ειδικούς σαν σκοταδισμός είναι η περίοδος του Μεσαίωνα. Εδώ επικρατεί ο ανεξάρτητος κι αυτοδύναμος οικισμός (μεσαιωνική κομμούνια) όπου η παραγωγή βρίσκεται στον οικιακό ή κάποιας μορφής βιοτεχνικό χώρο (το θεοκρατικό της περιβάλλον είναι το κυριότερο αρνητικό στοιχείο). Το εμπόριο ήδη «διεθνοποιημένο» επιτρέπει την αυτονομία «κομμούνων» απ' τους μεγαλοκτηματίες αφέντες δίνοντας και τις δυνατότητες πλήρους αυτοοργάνωσης μέσα σ' αυτές. Η τέχνη οικειοποιείται και περνά στο επίπεδο της χειροτεχνίας, δεν είναι προνόμιο των λίγων και χαρισματικών μα αντικείμενο του καθένα - η δημιουργική ικανότητα μπορεί να επενδυθεί όχι μόνο στα καλλιτεχνικά έργα μα και στα προϊόντα παραγωγής, ο τεχνίτης - δημιουργός είναι ταυτόχρονα και έμπορος. Οι κανόνες της αγοράς - πώλησης δεν είναι ελεύθεροι με την έννοια της ασυδοσίας μα καθορίζονται από κοινού μέσα στην κοινότητα. Αρχικά η διαφορά και το πέρασμα απ' το Μεσαίωνα στην προβιομηχ. περίοδο, δεν βρίσκεται στις καινούργιες τεχνολογικές ανακαλύψεις - αυτό έγινε μετά - αλλά στον τρόπο οργάνωσης του εμπορίου και της παραγωγής.

Η «μεσαιωνική κομμούνια» μπορεί να μην είναι πρότυπο προς μίμηση μα δείχνει ξεκάθαρα μέσα από ποιες κατευθύνσεις, δομήσεις της κοινωνίας, μπορεί να πραγματοποιηθεί και να πραγματοποιηθεί οικειοποίηση της Τέχνης, ο μη αλλοτριωμένος τρόπος διαβίωσης, που συντέλεσαν αποφασιστικά στο φτιάξιμο αξιών και νοοτροπίας.

Σύγχρονα ρεύματα

Μετά την «Αναγέννηση» η σημαντικότερη μέχρι σήμερα αλλαγή στα καλλιτεχνικά ρεύματα και φόρμες γίνεται απ' τις αρχές του 19ου έως τις αρχές του 20ου αιώνα. Αρχίζουν και εμφανίζονται καινούριες τεχνοτροπίες και αντιλήψεις για την τέχνη, στα κινήματα του ιμπρεσιονισμού, του εξπρεσιονισμού, του φουτουρισμού και γύρω στο 1910 με την εμφάνιση του ντανταϊστικού και σουρρεαλιστικού κινήματος. Απέρριψαν τις παραδοσιακές τεχνικές, πήραν θέση στα τρέχοντα προβλήματα του καιρού τους χωρίς να λείπουν και οι τάσεις αγνόησης της κοινωνικής πλευράς των έργων τους.

Κατάργησαν τους κανόνες οπτικών διαστάσεων, πέρασαν στην «απεικόνιση» της προσωπικής γνώμης δίνοντας στις παραστάσεις και στις φιγούρες τους συμβολικό χαρακτήρα. Ο ντανταϊσμός, ένα κίνημα αντι-τέχνης, με μεγάλη ροπή προς την καταστροφή - τουλάχιστον θεωρητικά - ήταν ενάντια σε οποιαδήποτε σύγχρονη καλλιτεχνική κίνηση και γενικά ενάντια στο καθετί, ακόμα και στον ίδιο το

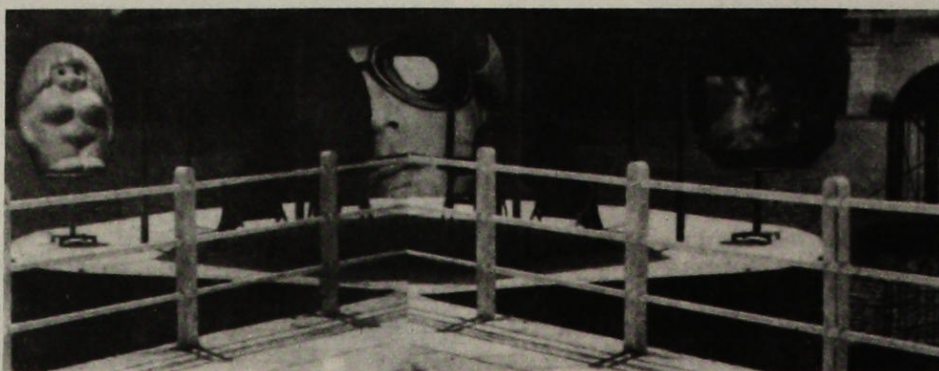
συνέχεια από τη σελίδα 6

ντανταϊσμό. Τέκνο του ντανταϊσμού ο σουρρεαλισμός προσπάθησε «να θεωρητικοποιήσει» και να οργανώσει αυτά που έλεγε ο ντανταϊσμός, συγκροτώντας προσανατολισμένη πρακτική χωρίς όμως να το καταφέρει σαν κίνημα. Στο τέλος πριν εκφυλιστεί, αφομοιωθεί και εμπορευματοποιηθεί μέσα στον καπιταλισμό, απέκτησε και μια μηδενιστική χροιά. Την κατάληξη του σουρρεαλισμού είχαν και τα υπόλοιπα κινήματα όπου μετά από κάποια σύντομη ακμή η οποία επικέντρωνε την προσοχή μιας πλατύτερης αμφισβήτησης και κριτικής στην οποία συμμετείχαν και οι πιο ριζοσπαστικές ακτιβιστικές τάσεις (χαρακτηριστική είναι η δημοσίευση απ' τη Liberté του μανιφέστου «σουρρεαλισμός και αναρχισμός: αναρχικές διακηρύξεις» 1951, αναρχικοί όπως ο Φελίξ Φενεόν απ' τον οποίο πήρε το όνομά του ο νεο-ιμπρεσιονισμός, ή ο σύντροφος του Μαλατέστα, Κάρλο Καρρά) στη συνέχεια αποσαθρώθηκαν σ' ένα κομφούζιο υπο-κουλτούρας.

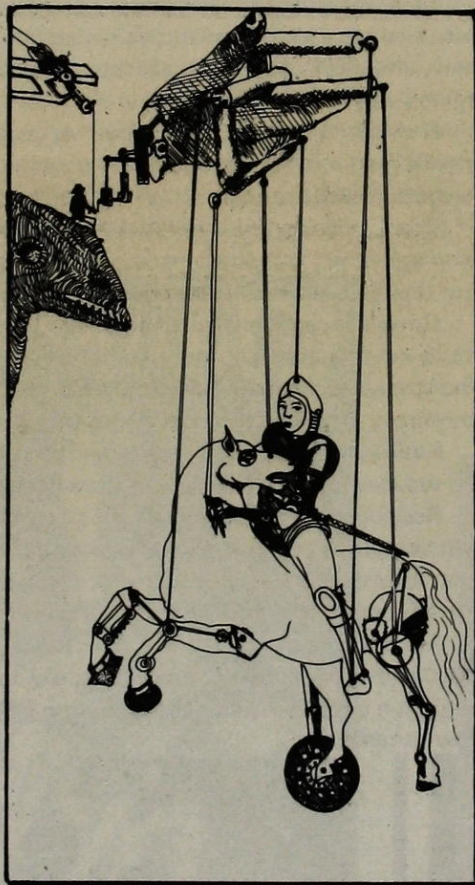
«Τέχνη» - θέαμα

Ο καπιταλισμός χρησιμοποίησε και χρησιμοποιεί την τέχνη όπως όλες τις ανθρώπινες εκφράσεις, τις υποβαθμίζει και τις μεταστοιχειωθετεί σε τεχνική, ώστε μέσω της εξειδίκευσης πλέον να αποσπάσει τη δυνατότητα απ' τον καθένα μας να ποιεί, για να ανάγει στη συνέχεια την τέχνη στο χώρο του θεάματος και να την προωθήσει σαν εμπόρευμα. Με την ειδικευση γνωρίσαμε τον καλλιτέχνη - επαγγελματία και την τέχνη σαν επάγγελμα. Όπως σε κάθε επάγγελμα έτσι και στην «καλλιτεχνία» όσο πιο εξειδικευμένος είσαι, όσο περισσότερες περγαμνές έχεις - από «σχολές τέχνης» - τόσο και αυξάνουν οι πιθανότητες να γίνεις διάσημος διαμέσου του θεάματος - εμπορεύματος που πλασάρεται στην αγορά. Τελικά το ζητούμενο στη σφαίρα του «καλλιτεχνικού» είναι αν ο καλλιτέχνης είναι δυνατόν να «ζήσει» οικονομικά από την «τέχνη» του μη μπορώντας να δει ότι βάζοντας αυτό το ερώτημα αυτοστιγμή θέτει το θάνατο τη τέχνης σαν έκφραση και επικοινωνία, χαρακτηριστικά άρρηκτα δεμένα με τον άνθρωπο και τη ζωή. Φτάνοντας στο στάδιο του θεματικού - εμπορευματικού έχουμε μια τέχνη απατηλή, αλλά και ταυτόχρονα ελκυστική ή όχι, παράσταση του μη βιωμένου.

«Η ζωή του αγαπημένου σας καλλιτέχνη απ' αυτή τη βδομάδα στο περιοδικό μας», «καλλιτέχνες» σε pres-κόμπερνας σε ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές συνεντεύξεις, εγκαινία εκθέσεων, πρεμιέρες θεατρικών ή κινηματογραφικών έργων, σεμινάρια «τη τέχνη στη διαφήμιση», αφιερώματα σε «μεγάλους καλλιτέχνες» κι «εμείς»,

πάντα παρόντες. Παρόντες σαν καταναλωτές, αναγνώστες, ακροατές, θεατές, η άνευ προηγουμένου λατρεία του μη βιωμένου. Για τους πιο απαιτητικούς υπάρχουν και οι προβληματισμοί: «η τέχνη για την τέχνη», ενάντια στην «στρατευμένη» τέχνη και αντιστρόφως. Τίποτε άλλο δεν μπορεί να προταθεί, το έδαφος που θα κινήσει είναι από πριν οριοθετημένο στο θέμα. Ο «καλλιτέχνης» συνεπώς πρέπει να διαλέξει να είναι είτε οπαδός της «θεάς τέχνης» - μια «θεά» έξω απ' τις ανθρώπινες ιδιότητες κι επιθυμίες - είτε μέσω του επαγγελματικού του ρόλου να «καταδεικνύει» και να αγωνίζεται πάντα μέσα από το θεματικό ορισμό της τέχνης όπου καθετί που γίνεται τρέφεται διαμέσου του θεάματος και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να απειλήσει την εμπορευματική κοινωνία.

ναντι σ' όλα τ' άλλα. Ο προλετάριος λόγου χάρη και ενίοτε οι πατρόνες του - είναι περήφανος για τη «γνησιότητα» της «λαϊκής τέχνης», ο κουλτουριάρης - διανοούμενος είναι περήφανος για την «πρωτοπορεία» της «μοντέρνας γραμμής» και πάει λέγοντας. Αφήνοντας έτσι τη δυνατότητα στην εξουσία να ζωντανεύει και να προωθεί την ψευδαίσθηση στη θέση του αληθινού, του αυθόρμητου και του ανατρεπτικού.

Τις τελευταίες τρεις δεκαετίες αναπτύχθηκαν τα λεγόμενα «νεολαιίστικα κινήματα»: underground, punk και το νεο-ουρκεζικό hip-hop (αυτό που έφτασε στην Ευρώπη σα μόδα του break-dance). Ενώ έδειξαν ότι το σύστημα θα είχε μεγάλες απώλειες σε περίπτωση άμεσης (βίαιας) καταστολής τους δεν πρόβαλλαν σχεδόν καμιά αντίσταση στην εισχώρηση μέσα στους χώρους του θεάματος. Η συνεχής και αδιάκοπη επικοινωνία βιωμένη μέσα απ' το κοινωνικό γίνεσθαι μεταφέρθηκε σε γιγάντια φεστιβάλ όπου η ψευδαίσθηση του ποσοτικού σαν τη μόνη δύναμη θανάτωνε κάθε στιγμή το ποιοτικό. Εισχωρώντας το εμπόρευμα ανάμεσα στην απευθείας επικοινωνία έγινε τελικά αυτοσκοπός, κάθε τι αγοράζεται ανάλογα με τη σπανιότητά του, ο διαχωρισμός εμπορικού και μη εμπορικού σε μια «δημιουργία» αντικατέστησε την πολύ λογική πρόταση «μου λείει τίποτα», «δε μου λείει τίποτα».

Με την επέμβαση τελικά της μόδας, για άλλη μια φορά το επιφανειακό πήρε τη θέση της ουσίας και το ποιοτικό θυσιάστηκε για χάρη του πλαστού, ποσοτικού. Τα κινήματα αυτά μας έδειξαν τόσο τη δύναμη της άμεσα βιωμένης επικοινωνίας, την απελευθέρωση δυνάμεων από μέσα μας που δεν πιστεύαμε ότι κατέχαμε όσο και τη δύναμη του καπιταλισμού να αφομιώνει διαμέσου του θεάματος και των εμπορευμάτων. Η αδυναμία μας απέναντι στο θέαμα και τη μόδα πρέπει τελικά να μετασηματιστεί σε δύναμη για την καταστροφή τους (γιατί τελικά ένας «punk αστέρας» είναι εξίσου επικίνδυνος όπως και κάθε «αστέρας»).

Ανατροπή η μόνη Τέχνη

Τελικά όμως τι είναι τέχνη και πώς

πραγματώνεται; Αν προσπαθήσουμε να δώσουμε κάποιο ετοιμολογικό ορισμό για την τέχνη σύμφωνα με αυτόν που δίνουν τα λεξικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι τέχνη είναι η συναισθηματική έκφραση του δημιουργού μέσω των καλλιτεχνικών έργων. Έτσι λοιπόν αν ορίσουμε την τέχνη σαν τρόπο έκφρασης και βίωσης των επιθυμιών μας, επικοινωνίας και θεώρησης όταν ο «κλασικός» τρόπος διαμέσου του προφορικού λόγου αποτυγχάνει, δε μας καλύπτει ή ακόμα περισσότερο θέλουμε να τον ξεπεράσουμε κατανοώντας τη μερικότητά του. Τότε η κριτική που πρέπει να κάνουμε στην τέχνη μέσα στις καπιταλιστικά οργανωμένες κοινωνίες είναι στην ανατρεπτικότητα που εκφράζει και κατά πόσο περιλαμβάνει το ξεπέραςμα της τέχνης επανοικειοποιώντας την στην ολότητα της ανθρώπινης έκφρασης και επικοινωνίας.

Πρέπει να κατανοήσουμε τη δύναμη της οικειοποιημένης και βιωμένης απ' όλους μας τέχνης, σαν τέτοια μόνο άμεσα και σε κάθε στιγμή της ζωής μας μπορεί να επιζήσει. Ο φυσικός της χώρος δεν μπορεί να είναι η γκαλερί, η αίθουσα ή το πάλκο που δημιουργούν διαχωρισμούς και αποστάσεις τεράστιες εν μέσω της φαινομενικής επικοινωνίας.

Η επικοινωνία που επιθυμεί ο καλλιτέχνης διακόπτεται κι απαγορεύεται ίσαμε τις πιο απλούστερες σχέσεις της καθημερινής ζωής, τόσο που η αναζήτηση νέων τρόπων επικοινωνίας, που κάθε άλλο πρέπει να περιορίζεται στους «ζωγράφους» ή στους «ποιητές» αποτελεί σήμερα μέρος μιας συλλογικής προσπάθειας. Για να πάρει τέλος η παμπάλαια ειδικευση της τέχνης. Δεν υπάρχουν καλλιτέχνες γιατί όλοι είμαστε καλλιτέχνες. Το έργο που μέλει να ρθει λέγεται η δόμηση μιας περιπαθούς ζωής.

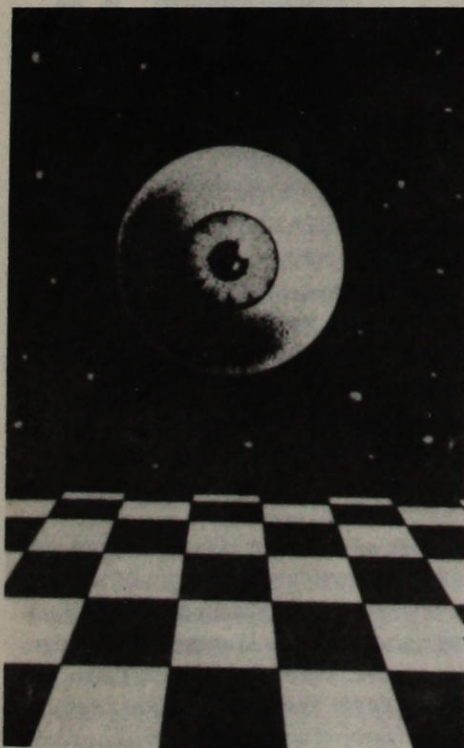
Ποίηση είναι τόσο η στοιχολοκία μια στιγμή αμηχανίας όσο και το χτίσιμο των οδοφραγμάτων, καλλιτεχνική έκφραση είναι τόσο το φτιάξιμο κάποιου γλυπτού — τουλάχιστον όταν αυτό πληρεί πραγματικά την έκφραση — όσο και το κάψιμο μιας κλούβας, η τέχνη βρίσκεται τόσο στην εξέγερση όσο και στον έρωτα γιατί και τα δύο βασίζονται στο άμεσο βίωμα, στον οργασμό.

Η καταστροφή όταν αυτή εμπιέχει την ανατρεπτική δράση με προοπτική την επανάσταση είναι δημιουργία και ίσως είναι η φύση που μπορεί να πραγματοποιηθεί στις υπάρχουσες συνθήκες.

Είναι απαραίτητο εδώ να γίνει μια παρένθεση για τη λεγόμενη «λαϊκή τέχνη» που επανειλημμένα έχει απασχολήσει τους κύκλους της «κουλτούρας», και ενίοτε την αθλιότητα της μαρξιστικής φιλοσοφίας (ο «λαϊκός ζωγράφος», «το λαϊκό θέατρο», το «λαϊκό τραγούδι», η «γνήσια έκφραση των λαϊκών συναισθημάτων και πόθων»). Δε θα μπορούσαμε ίσως να απορρίψουμε κάποιο βαθμό αντίστασης, ή την εν δυνάμει Αντίσταση της λαϊκής καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας. Παρ' όλα αυτά πρέπει να βλέπουμε τις διαθλάσεις που έχει υποστεί αυτή η δημιουργία διαμέσου της αλλοτρίωσης που έχει επιφέρει ο καπιταλισμός σ' αυτόν που ονομάζεται «λαϊκός καλλιτέχνης».

Η εξουσία προωθεί τελικά τους διαχωρισμούς για να προσφέρει στο κάθε άτομο ανάλογα με τη φαινομενικότητα της θέσης ή της «κουλτούρας» του μέσα στο κοινωνικό σύνολο, εμπόρευμα που να ανταποκρίνεται σ' αυτήν ακριβώς τη φαινομενικότητα. Ταυτόχρονα δημιουργείται στο άτομο και η ψευδαίσθηση της ανωτερότητας του προϊόντος που καταναλώνει απέ-

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΩΝ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΣΤΗΝ ΚΥΨΕΛΗ

Φεβρουάριος 1987

Η Ομάδα Πρωτοβουλίας... δεν αποτελεί ομάδα θεωρητικής συνοχής, αλλά συγκροτήθηκε πάνω στη βάση της κοινής αναγκαιότητας κι επιθυμίας να οργανώσουμε συγκεκριμένες πρακτικές στην Κυψέλη¹ αποζητώντας στην αυτονομία των μέσων μας και της ομάδας την πρωταρχική προσπάθεια οργάνωσης και συντονισμού της αντιεξουσιαστικής παρέμβασης στην περιοχή.

Την ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ μας δεν την εννοούμε παρά σαν την πρώτη οργανωτική μορφή που έχει η συγκρότηση των αντιεξουσιαστών στα πλαίσια ενός κινήματος... (ή του χώρου αν προτιμάτε).

Η ομάδα πρωτοβουλίας αποτελεί συνέχεια άλλων ανάλογων προσπαθειών από συντρόφους της παλιότερης Ομάδας Αντιεξουσιαστών Κυψέλης, νεότερων της Συσπείρωσης Αναρχικών κι άλλων σχημάτων.

Η μακροχρόνια επιθυμία όλων των συντρόφων και των σχημάτων και η καθημερινή αναγκαιότητα μιας συνεχούς πολιτικοκοινωνικής παρουσίας και παρέμβασης στην περιοχή - όπου βιώνουμε την καθημερινή αγωνία της επιβίωσης - μας οδήγησε σε μια αποφασιστική προσπάθεια να αντιμετωπίσουμε την ασφυκτική πραγματικότητα με μια κινητοποίησή μας πάνω σε συγκεκριμένες και υλοποιήσιμες πρακτικές.

Κυρίαρχη πρόθεσή μας (που εμπεριέχει τις άλλες), η οργάνωση ενός χώρου που θα στεγάσει τις ατομικές και συλλογικές ανάγκες: της αλληλεγγύης, της αυτενέργειας, της επικοινωνίας-πληροφόρησης, της συνέπειας και της συνέχειάς μας. Ανάγκες κι επιθυμίες που δεν τρέφουμε την ψευδαίσθηση ότι καλύπτονται σ' ένα χώρο όπως ο αντιεξουσιαστικός σήμερα, που χαρακτηρίζεται από τ' αντίθετα φαινόμενα. Με κυρίαρχο τέτοιο, τον «αλεξιπτωτισμό» και το «νομαδικό» χαρακτήρα της συμμετοχής πολλών συντρόφων που εμφανίζονται κι εξαφανίζονται, έρχονται και παρέρχονται και η υπόθεση μοιάζει λες και δεν πρόκειται για κοινωνικό-ταξικό πόλεμο, αλλά για «χόμπυ» διανθισμένο με ιδεολογικά στοιχεία.

Αυτό το ίδιο το φαινόμενο δείχνει την ανάγκη του ξεπεράσμάς του, όχι τόσο στο χώρο «ρίψης» των «αλεξιπτωτιστών» (το κέντρο), όσο στο χώρο προέλευσής τους (την περιφέρεια).

Σ' αυτήν την περιφέρεια, σχεδόν μόνο η φυσική μας παρουσία περιφέρεται ακρωτηριασμένη απ' όλα όσα συνθέτουν την πραγματικότητα των νεολαίων και προλεταρίων² που αντιστέκονται στην «κοινωνικοποίησή» τους στην κοινωνία της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης. Επαναστατημένα υποκείμενα που αρνούνται την αναγκαιότητα των θεσμών της κοινωνίας-κράτους (κόμματα, αστυνομία, στρατό, φυλακές κ.λ.π.) και επιμένουν να διακατέχονται από το μίσος για την ταπείνωση της εξουσίας.

Και εμείς - η Ομάδα Πρωτοβουλίας - σαν τέτοιοι νεολαίοι και προλεταριοί δεν εννοούμε την ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑ παρά, σαν την συνολικότητα των αρνήσεων, της φρίκης, του μίσους και της αηδίας που μας προκαλεί η γενικευμένη κι οργανωμένη βία των εξουσιαστών στη ζωή μας (στη μισθωτή δουλειά, στα σχολεία, την κατοικία, την σεξουαλικότητα, το φύλο, το περιβάλλον, σ' ΟΛΑ). Και μιλάμε για «γενικευμένη κι οργανωμένη βία των εξουσιαστών» γιατί ξέρουμε ότι η ΕΞΟΥΣΙΑ - των ηγετικών ομάδων της κοινωνίας και το ίδιο το ΚΡΑΤΟΣ - δεν υπάρχει παρά χάρη στη διάχυτη και σε πολλές μορφές, οργάνωση και χρήση βίας πάνω στους προλεταριους/ες και στον πλούτο - φυσικό και κοινωνικό - που τους ανήκει.

Απέναντι σ' αυτό το διαρκή, βίαιο κι εξαναγκαστικό ετεροκαθορισμό της ζωής μας και των επιλογών μας κι απέναντι στην αυξανόμενη αδρανοποίηση αυτών που ως χθες μοιράστηκαν μαζί μας την ουτοπία για την ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ και την απελευθέρωση των ανθρώπων - και των δραστηριοτήτων τους - από τα δεσμά της εξουσίας (κι όχι για αδύνατες αποδράσεις και επιμέρους καλύτερευσεις³), δεν έχουμε παρά να επαναντιτάξουμε την πάγια και τωρινή μας κατεύθυνση στην αυτοοργάνωση, αυτενέργεια και αυτοέκφραση. Την άρνηση και την κριτική στην ΟΛΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ. Κριτική που εκφράζεται με κάθε μορφή που μας κληροδότησαν και ανακαλύψαμε στους ταξικούς αγώνες, στα διεθνή αντιεξουσιαστικά κινήματα, στην πικρή ελλαδική μας πείρα και στην πάντα εφηβική μας διάθεση: το Όραμα και την Θεωρία, την Προπαγάνδα και την Τρομοκρατία⁴, την Μαζική και Ακτιβιστική⁵ δράση.

Σαν συνέπεια του πολύπλευρου προβληματισμού μας βλέπουμε τις δραστηριότητες που τώρα βάζουμε σε κίνηση (κέντρο αντιεξουσιαστών και έντυπο) ανοικτές σ' όλες τις ιδέες και τις τάσεις του αντιεξουσιαστικού κινήματος.

Σ' αυτή την προσπάθεια καλούμε σε συμμετοχή και συνεργασία όλους τους συντρόφους και τους φίλους στην περιοχή μας, που έχουν συνειδητοποιήσει την αναγκαιότητα για τον αυτοκαθορισμό και τη συσπείρωσή μας. Συμμετοχή και συνεργασία είτε με τη συντροφική τους παρουσία, είτε με την ενίσχυσή μας, με όποια μέσα διαθέτουν (χρήματα κι υλικά για το Κέντρο, κείμενα, διάδοση του έντυπου κ.λ.π.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Την υλική δόμηση του χώρου (κέντρο αντιεξουσιαστών), της έκφρασης (περιοδικό έντυπο), τη συνεργασία μας με άλλες ομάδες και στέκια επί συγκεκριμένων παρεμβάσεων, κοοπερατίβα εκδόσεων κ.α.

2. Το προλεταριότο ειδωμένο και αναγνωριζόμενο από το γεγονός της γενικευμένης του εκμετάλλευσης μέσα στις ευρύτερες κοινωνικές - παραγωγικές και αναπαραγωγικές - σχέσεις και διαμορφωμένο από την καθημερινή του πάλη ενάντια σ' αυτές τις εξουσιαστικές και καπιταλιστικές σχέσεις.

3. α) Πρόκειται για την ιδεολογία που «θα μπορούσε ν' αναπτρώσει τις ελπίδες και ψευδαισθήσεις (...) για μια καλύτερη κατάσταση (...) χωρίς να χρειαστεί επανάσταση». Πρόκειται επίσης για την μερικότητα, και το χειρότερο, την αναγόρευσή της σε ολικότητα, ή αλλιώς, το να κοιτάζεις στον καθρέφτη και να νομίζεις ότι βλέπεις όλο τον κόσμο, ή αλλιώς, ν' απεχθάνεσαι τους

αναρχικούς γιατί μισούν τον κόσμο στον οποίο βολεύτηκες ή ελπίζεις να το κάνεις.

β) Δεν αρνούμαστε όμως την αλληλεγγύη μας και τη συνεργασία μας με αντιεξουσιαστικές κινήσεις που ευαισθητοποιούνται σε συγκεκριμένα ζητήματα, ανοίγουν μέτωπα και προσανατολίζονται στην ανατροπή (π.χ. αυτόνομες γυναικείες κινήσεις που προωθούν τις εξεγερσιακές τάσεις και τις κοινωνικές συγκρούσεις).

4. Γιατί «το προλεταριότο δεν έπαψε ποτέ να είναι τρομοκρατικό», κολασμένο κι εφιαλτικό - μέσα στις αλυσίδες του - όπως κι η ίδια η τρομοκρατία του ενάντια στους εκμεταλλευτές.

5. Η αυτοδίκαιη ατομική ικανότητα και δυνατότητα του προσώπου να τιμωρεί, να εκδικείται, ν' αμύνεται... να επιτίθεται στους εξουσιαστές που αντλούν από τη «νομμότητά» τους το δικαίωμα να τα κάνουν όλα αυτά κι ακόμη περισσότερα πάνω στο μεμονωμένο άνθρωπο και την ανθρωπότητα.

ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΩΝ

Οι προβληματικές κι αλλοτριωμένες μορφές έκφρασης, κυριαρχούν στην κοινωνία, είτε μέσω μιας κυνικής ομολογίας συμμετοχής στις κατεστημένες αξίες πραγμάτων, είτε αποκτώντας ένα εξατομικευμένο θεωρητικό λόγο και πράξη στην ψευδαίσθηση της άρνησής τους.

Η αντίθεσή μας στις συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς και σκέψης, γεννάει και την θέλησή μας για την προσπάθεια του ποιοτικού ξεπεράσματος αυτής της διαμορφωμένης κατάστασης.

Κοινή επιθυμία όλων μας είναι να δημιουργήσουμε σε καθημερινή βάση τις διαδικασίες εκείνες που παρέχουν τις δυνατότητες υγιούς δημιουργίας - οτιδήποτε θεωρείται δημιουργία από τον καθένα.

Πάνω σ' αυτό, κοινή αντίληψη όλων μας είναι και το ότι για να είναι πράγματι ζωντανά και δημιουργικά αυτά που ο καθένας ή όλοι μας κάνουμε, είναι απαραίτητο να διαθέτουν τα στοιχεία εκείνα που απ' τη μια ν' αποτελούν κριτική στις υπάρχουσες συνθήκες και από την άλλη πρόταση για τη δικιά μας ποιότητα ζωής.

Επιδίωξή μας δεν είναι ο περιορισμός μας σ' ένα χώρο που εμείς επιλέξαμε, αλλά το άπλωμά μας στην ευρύτερη κοινωνική διαδικασία.

Θεωρούμε ότι η προσπάθεια για την απελευθέρωση της αυτοέκφρασης του ατόμου και της ομάδας είναι άμεσα πολιτική πράξη που γεννιέται και αναπαράγει με τη σειρά της, άμεση δημοκρατία, πολιτική και κοινωνική αποκέντρωση και οποιαδήποτε άλλη αντιεξουσιαστική πρακτική που τη βοηθάει να επαναληφθεί.

Δεν θεωρούμε ότι αυτά που πράττουμε κι αυτά που επιδιώκουμε μπορούν να ορισθούν σαν παρορμητικές πρακτικές, αλλά πειράματα με ιστορική συνέχεια που η επιτυχία ή η αποτυχία τους εξαρτάται από το πόσο έχουμε συλλάβει το ακριβές μέγεθος των αντιθέσεων.

Η επιδίωξή μας σχετικά με το ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΩΝ έχει να κάνει:

α) με την γνώση μας ότι οι αντιεξουσιαστές στην Κυψέλη υπάρχουν και κινούνται διαρκώς αδρανοποιούμενοι κάτω από το βάρος της μοναχικής τους πραγματικότητας.

β) με την εκτίμησή μας ότι η εχθρότητα στην εξουσία σε οποιαδήποτε μορφή της, καταρχήν βιώνεται στους χώρους άσκησής της και κατόπιν συνειδητοποιείται και ορίζει ιδεολογικά την αντιπαλοτήτά της.

Κατά συνέπεια η οργάνωση του κέντρου έχει να κάνει με την επανεύρεση όλων των μεμονωμένων-απομονωμένων αντιεξουσιαστών της περιοχής μας και την συνεύρεση με τους νέους που βιώνουν καθημερινά την εχθρότητα και το ρατσισμό για τη νεολαία.

Το όργανο που καθορίζει τις δραστηριότητες του κέντρου δεν είναι άλλο από την γενική συνέλευση όλων όσων συμμετέχουν σ' αυτές. Η αρχή που διέπει την λειτουργία της γενικής συνέλευσης είναι η άμεση δημοκρατία και το αναγνωρισμένο δικαίωμα του καθενός να υλοποιεί τις προθέσεις και αποφάσεις του είτε πλειοψηφούν, είτε όχι. Αυτό σημαίνει για τις τάσεις όσων συμμετέχουν και για τις όποιες ομάδες κριτικής, ότι οι οποιοσδήποτε δραστηριότητές τους εντός του κοινού χώρου παραμένουν δυνατότητά τους, στο βαθμό που δεν θίγουν τον αντιεξουσιαστικό, αντικρατικό, και αντικαπιταλιστικό χαρακτήρα του κέντρου.